

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
közbenső ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.307/2017/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:
Dr. Magyar Ákos ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:
Bárányné dr. Balázs Mária ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.914/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.30/2016/24.

Rendelkező rész

A Kúria a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.914/2016/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.30/2016/24. számú ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy az alperes 2015. október 9-ével jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát.
Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

A közbenső ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2015. augusztus 3-ától állt munkaviszonyban az alperesnél kézi csomagoló munkakörben. A munkaszerződés megkötésével egyidejűleg kiadott, külföldi munkavégzésre vonatkozó tájékoztatás alapján N-ban 2015. augusztus 3-ától visszahívásig kellett munkát végeznie.
- [2] 2015. október 9-én a munkáltató hazarendelte a külföldi munkavégzésből a felperest. A hazarendelő iratban utolsó munkanapként 2015. október 9. szerepelt, a hazautazás időpontjaként 2015. október 10. Tartalmazta továbbá azt a felhívást, hogy a munkavállaló köteles a hazautazást követő első munkanapon személyesen jelentkezni az alperes d. központjának munkaügyi osztályán a további munkavégzésével, munkaviszonyával kapcsolatban. A megjelenés, illetve az előírt bejelentés elmulasztása a munkaviszony azonnali hatályú megszűnését eredményezi.
- [3] A felperes 2015. október 10-étől a H.H. Kft-vel áll munkaviszonyban.

A felperes kereseti kérelme és az alperes védekezése

- [4] A felperes módosított keresete a munkaviszonya megszüntetésének jogellenessége jogkövetkezményeként felmondási időre járó távolléti díjának, valamint devizaellátmányának megfizetésére irányult. Hivatkozása szerint G.I. munkahelyi vezető közölte vele hogy „ki van rúgva”, és átadott neki egy hazarendelőt, amelyet a kérésére sem indokoltak meg, az azonnali hatályú felmondás indokai pedig nem álltak fenn. A felperes a hazarendelő közlését követően még egy hetet volt a munkáltató által biztosított szálláson, és a következő héten kezdett el az új munkahelyén dolgozni. A munkáltató az azonnali hatályú hazarendelés és a munkaviszony megszüntetése során jogellenesen járt el, megsértette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 64. § (2) bekezdésében és a 6. § (2) - (4) bekezdésében írt követelményeket.
- [5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint a hazarendeléssel nem szüntette meg a felperes munkaviszonyát figyelemmel arra is, hogy az abban foglalt tájékoztatás ellenére a felperes nem jelent meg az alperes székhelyén. A felperes telefonon kérte a munkaviszonnal kapcsolatos igazolásainak kiadását, ezzel jelezte, hogy nem kíván az alperesnél dolgozni. A felperes szüntette meg tehát egyoldalúan a munkaviszonyát, melyre az alperes

részéről azért sem kerülhetett sor, mert a felperes 2015. október 9-én még dolgozott a szövetkezetnél, és 2015. október 10-én már munkába is állt az új munkáltatónál. A felperes a hazarendelő kézhezvételét követően rögtön kérte a kiléptető iratok megküldését. A felperes részére az iratokat 2015. október 14-én postázták.

Az első- és másodfokú ítélet

- [6] A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.30/2016/24. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [7] Megállapította, hogy a felperest visszavonásig osztotta be az alperes külföldi munkavégzésre. A munkaszerződéssel együtt kiadott tájékoztató megjelöl olyan eseteket, amikor azonnali hatállyal hazarendelhetik a munkavállalót. Ez azonban nem jelenti azt, hogy csak a megjelölt okokból kerülhet erre sor, illetve hogy annak indokát kell adni. A felperes nem jelölt meg olyan jogszabályt, amely előírja a hazarendelés indokolásának kötelezettségét.
- [8] Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes nem közölt a felperessel írásbeli felmondást. Bizonyítottanak találta, hogy a felperes kérte az alperestől a munkaviszony megszüntetési iratok kiadását, így ráutaló magatartással a munkaviszonyát ő szüntette meg, majd a következő naptól az igazolások birtokában már egy másik munkáltatónál elhelyezkedett anélkül, hogy a hazarendelőben foglalt felhívásnak eleget téve az alperes magyarországi központjában megjelent volna. Ezért a felperes az Mt. 6. §-ban foglalt előírások munkáltató által történő megsértésére alappal nem hivatkozhat.
- [9] A felperes fellebbezése folytán eljáró Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.914/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta helyes indokai alapján a Pp. 253. § (2) bekezdése, és a 254. § (3) bekezdés szerint.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [10] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „megváltoztatásával” a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte.
- [11] A felperes előadása szerint 2015. október 10-én azonnali hatállyal hazarendelték a külföldi kiküldetésből a partnercég kérésére hivatkozva, de ennek részletesebb indokát nem jelölték meg. G.I. külföldi munkahelyi vezető azt is közölte, hogy „ki van rúgva”, a munkáltatói jogkör-gyakorló pedig elzárkózott a hazarendeléssel és a munkaviszonnyal összefüggő tájékoztatás adásától. A felperes a külföldi jogviszony folyamatosságának fenntartása érdekében vállalta el a másik munkalehetőséget. Még ráutaló magatartással sem kezdeményezte a munkaviszonya megszüntetését, azt kifejezetten fenn kívánta tartani, ezért próbált minden módon tájékoztatást kérni az alperestől.
- [12] Az alperes az Mt. 64. § (1) és (2) bekezdésébe ütköző módon nem

indokolta meg az azonnali hatályú hazarendelésre vonatkozó döntését, illetve a munkaviszony megszüntetésének módját, valamint annak okát sem közölte. A felperes nem kívánta a munkaviszonya megszüntetését, mindent megpróbált a tájékozódás érdekében. Ebben a körben az Mt. 6. § rendelkezéseit tételesen megjelölte a felperes.

- [13] Álláspontja szerint nem értékelhető a terhére, hogy mindent megtett annak érdekében, hogy a külföldi munkavégzés lehetősége fennmaradjon, az folyamatos legyen figyelemmel annak speciális feltételeire (ld. OEP-nél A1 nyomtatvány útján történő bejelentés), melynek tényét Sz.A. tanú alátámasztotta.
- [14] Önmagában az a körülmény, hogy a felperes elvállalta az adódó munkalehetőséget, még nem teszi meg nem történtté a munkáltató részéről megvalósult jogellenes munkaviszony megszüntetést. A felperes a kárenyhítési kötelezettségének is eleget tett az új munkaviszony létesítésével.
- [15] A törvényszék következtetése, miszerint ráutaló magatartással a felperes szüntette meg a munkaviszonyát, az Mt. 44. §-ába, 22. § (3) bekezdésébe, 64. § (2) bekezdésébe és a 6. § (4) bekezdésébe ütközik.
- [16] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában fenntartására irányult.
- [17] Hangsúlyozta, hogy a felperes „összemossa” a hazarendelés és a munkaviszony megszüntetés jogi aktusait.
- [18] A munkáltató a külföldi munkavégzéssel történő kirendelést szüntette meg azonnali hatállyal. G.I. kijelentésének félremagyarázását igazolja, hogy a felperes a szövetkezet elnökével, mint munkáltatóijogkör-gyakorlóval próbálta felvenni a kapcsolatot, mert tisztában volt azzal, hogy a munkaviszony megszüntetésére ő jogosult.
- [19] A hazarendelés munkáltatói utasításnak tekinthető, amely 2015. október 9-én megtörtént. Az ezt követő történésekre a felperes és élettársa, G.M. ellentmondó nyilatkozatokat tettek. Az alperes hivatkozott G.M. saját perében tett előadására. Sz.A. jelen perben tett vallomása szerint azonban onnan tudta, hogy milyen cégnek és hová kell a felperes munkaviszony megszüntetési iratait (faxon) elküldeni, hogy ezt az új munkáltató és a felperes, valamint az élettársa közölte vele. Erre tekintettel kerülhetett sor 2015. október 10-én az új munkáltatónál a munkába lépésre. Az eredeti munkaviszony megszüntetési iratokat 2015. október 14-én postázták a postakönyv szerint a felperesnek. Ezért valótlan a felperes hivatkozása, hogy csak ezen iratok kézhezvételekor szembesült azzal, hogy a munkaviszonya az alperesnél megszűnt.
- [20] Az alperes hangsúlyozta, hogy a felperes munkaviszonyát nem kívánta megszüntetni, a felperes volt aki nem utazott haza, hanem 2015. október 10-én új munkaviszonyt létesített. A munkaviszony megszüntetési iratok kiadása az Mt. 6. §-ban foglalt együttműködési kötelezettségéből fakadt a munkáltatónak. Nincs jogszabályi rendelkezés arra, hogy a munkáltató a hazarendeléssel kapcsolatosan indokolást adjon.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [22] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdésben foglaltaknak megfelelően előterjesztett felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül a jogerős ítéletet, vagyis a megsértett jogszabályhely megjelölésével alátámasztott jogszabálysértésre vonatkozó érvelést vehette figyelembe [1/2016. (II.15.) PK vélemény].
- [23] A Pp. 275. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. G.M. és az alperes között folyamatban volt per iratanyaga nem volt tárgya a jelen pernek, így az arra történő alperesi hivatkozás nem volt értékelhető.
- [24] A keresetlevél mellékleteként csatolt jövedelemigazolás tanúsága szerint az alperesnél a felperes munkaviszonya 2015. október 9-én szűnt meg. A felek egybehangzó nyilatkozata szerint a munkaviszony megszüntetésekor kiállítandó igazolásokat az alperes a felperes részére kiadta. A munkaviszony megszüntetés jogcíme [Mt. 64. § (1) bekezdés] volt vitatott a perben, továbbá az, hogy melyik fél részéről került a munkaviszony megszüntetésére sor.
- [25] A munkaviszony megszüntetésének jogcímét tartalmazó munkáltatói igazolás a perben nem állt rendelkezésre. Az alperesnél humánpolitikai előadóként dolgozó Sz.A. - aki az igazolásokat a felperesnek faxon és postán kiküldte - perbeli előadása szerint a munkaviszony közös megegyezéssel szűnt meg (jegyzőkönyv, 6. oldal 2. bekezdés). Az igazolások munkáltató részéről történő kiadására, a tanúk perbeli nyilatkozatára tekintettel az alperest terhelte azon előadásának bizonyítása, hogy a munkaviszonyt nem ő szüntette meg, arra a munkavállaló részéről került sor.
- [26] Az Mt. 31. § alapján irányadó Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:4. § (3) bekezdés szerint a szerződési akaratot ráutaló magatartással is kifejezésre lehet juttatni. Ez esetben a jognyilatkozat megtételének a ráutaló magatartás tanúsítása minősül. Ráutaló magatartás abban az esetben állapítható meg a bírói gyakorlat szerint, ha a felek magatartása - az erre irányuló kifejezett jognyilatkozat hiányában is - egy kölcsönösen elfogadott helyzet létrehozására irányul, illetve ilyen helyzet kölcsönös elfogadásának megállapítására ad alapot. A bíróságok a perbeli bizonyítékok jogsértő értékelésével jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes szüntette meg ráutaló magatartással az alperesnél fennállt munkaviszonyt.
- [27] Az alperes a perben következetesen állította, hogy a felperes munkaviszonyának megszüntetése nem állt szándékában, csak a külföldi kirendelését szüntette meg azonnali hatállyal. Ezen perbeli előadását igazolta Sz.A. jegyzőkönyv 6. oldal 2. bekezdésében „A m. munkaviszonyt nem mi szüntettük meg. A

hazarendeléssel csak a n. munkavégzés szűnt meg". A keresetlevél mellékleteként csatolt hazarendelőből is az következik, hogy a munkaviszony megszüntetésére a hazarendelő irat átadásával még nem került sor.

- [28] A felperes következetes perbeli előadása, V.I., SZ.A. jegyzőkönyvben foglalt vallomásai szerint a felperes nem akarta a külföldi munkavégzést befejezni, nem akart M-ra hazajönni. Erről Sz.A.-nak telefonon többször nyilatkozott, de ezt igazolta V.I. vallomása is, továbbá az iratokhoz csatolt alperes elnökének címzett elektronikus levele, amelyet 2015. október 8-án küldött meg a felperes és az élettársa. Ebben a felperes arra hivatkozott, hogy „A tegnapi napon amikor munkába álltunk, G.I. közölte velünk, hogy azonnali hatállyal ki vagyunk rúgva ... Sajnos a szállást azonnal elhagyni nem tudjuk, mivel fizetést csak a jövő héten kapunk. Nekünk egyetemre járó gyermekeink vannak, így tartalékkal nem rendelkezünk. A dolgozó részére járó két hét felmondási időt le szeretném dolgozni”. Ezen e-mail igazolja a felperes V.I. tanú által is alátámasztott előadását, miszerint a szerdai napon G.I. félrehívta a felperest és az élettársát közölve, hogy azonnali hatállyal „kirúgja”, és az azonnali hatályú felmondás csak péntektől élt, péntekig végig dolgozniuk kellett (jegyzőkönyv, 3. oldal utolsó bekezdés).
- [29] A felek által nem vitatott és Sz.A. tanú vallomásával alátámasztott azon körülmény, hogy az OEP által kiadott ún. A1-es nyomtatvány azt igazolja, hogy M-n a n. munkavégzést 30 nappal megelőzően folyamatos, megszakítás nélküli társadalombiztosítási jogviszonnyal rendelkezik a munkavállaló. Ezen igazoláshoz volt szükség a felperes társadalombiztosítási kiskönyve alperes részéről történő kiadására.
- [30] A munkáltató nem vitatotta a felperes részére az azonnali hatállyal történő hazarendelés részletes indokait az Mt. 6. § (4) bekezdésben foglalt öt terhelő tájékoztatási kötelezettség ellenére nem adta meg. A felperes a munkaviszonyt külföldi munkavégzés céljából létesítette, az azonnali hatállyal történő hazarendeléssel ez a cél megghiúsult. V.I. tanú által igazoltan a hazarendelés átadása a felperes azonnali hatállyal történő „kirúgásával” együtt történt meg. A külföldön történő munkavégzés megszüntetéséről az alperes döntött. A felperes nem akart M- ra hazajönni, és a munkaviszonya azonnali hatályú megszüntetését sem kívánta (e-mail). Azon konfliktushelyzetben, amikor a munkáltató nem indokolja meg az azonnali hazarendelést, elzárkózik az ezzel kapcsolatos munkavállalói megkereséstől, a munkáltató intézkedésének jogszerűségét a munkavállaló vitatja, akinek anyagi nehézségei miatt a hazautazás, majd onnan a visszautazás problémát okoz, és mindezen helyzet megoldása érdekében kéri a munkaviszony megszűnési igazolások kiadását, melynek tartalmára vonatkozóan előadást nem tesz, így arra sem, hogy a munkaviszony milyen módon szűnik meg, a munkáltató pedig az igazolásokat kiadja - mindezt nem lehet akként értékelni, hogy a munkavállaló szüntette meg ráutaló magatartással

a munkaviszonyát [Pp. 206. § (1) bekezdés].

- [31] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát 2015. október 9-ével.

Záró rész

- [32] A Kúria a pernyertes felperes felülvizsgálati eljárási költségét a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján állapította meg, míg az alperest terhelő felülvizsgálati eljárási illetékről hozott rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.
- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2018. április 18.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó
Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztvisel